

มติคณะรัฐมนตรี

วันที่ 14 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566

เว็บไซต์ รัฐบาลไทย

URL : <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/64959>

ต่างประเทศ

25. เรื่อง สรุปผลการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 27 (COP 27) และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ณ เมืองชาร์ม เอล เชค สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและเห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เสนอสรุปผลการประชุมรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สมัยที่ 27 (Conference of the parties: COP 27) และการประชุมอื่นที่เกี่ยวข้อง ณ เมืองชาร์ม เอล เชค สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ และมอบหมาย ทส. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) กระทรวงคมนาคม (คค.) กระทรวงพลังงาน (พน.) กระทรวงมหาดไทย (มท.) กระทรวงอุตสาหกรรม (อก.) และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเร่งรัดเตรียมการดำเนินงานตามภารกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของประเทศด้านการลดก๊าซเรือนกระจกและการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศตามยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาแบบปล่อยก๊าซเรือนกระจกตกต่ำของประเทศ¹ ฉบับปรับปรุง [Thailand's Long-Term Low Greenhouse Gas Emission Development Strategy: LT-LEDS (Revised Version)] และการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด² (Nationally Determined Contribution: NDC) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2 (NDC ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2)

สาระสำคัญของเรื่อง

ทส. รายงานว่า

1. ประเทศไทยในฐานะรัฐภาคีกรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ³ (United Nations Framework Convention on Climate Change: UNFCCC) พิธีสารเกียวโต⁴ และความตกลงปารีส⁵ มีพันธกรณีที่จำเป็นต้องดำเนินการภายใต้กรอบ UNFCCC เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ซึ่ง ทส. โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) ในฐานะหน่วยประสานงานกลางของประเทศภายใต้กรอบ UNFCCC ได้จัดส่ง NDC ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2 และยุทธศาสตร์ระยะยาวฯ ต่อสำนักเลขาธิการ UNFCCC แล้ว เมื่อวันที่ 2 และ 7 พฤศจิกายน 2565 ตามลำดับ

2. ในการประชุม COP 27 ระหว่างวันที่ 6-18 พฤศจิกายน 2565 ณ เมืองชาร์ม เอล เชค สาธารณรัฐอาหรับอียิปต์ ประกอบด้วย การประชุมรัฐภาคีพิธีสารเกียวโต สมัยที่ 17 (CMP 17) การประชุมรัฐภาคีความตกลงปารีส สมัยที่ 4 (CMA 4) การประชุมองค์กรย่อยเพื่อให้คำปรึกษาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ครั้งที่ 57 (SBSTA 57) และการประชุมองค์กรย่อยด้านการดำเนินงาน ครั้งที่ 57 (SBI 57) มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

การประชุม	สาระสำคัญ
2.1 การประชุม The Sharmel-Sheikh Climate Implementation Summit และการประชุม High-Level Segment	<ul style="list-style-type: none">จัดขึ้นระหว่างวันที่ 7-8 และวันที่ 15-16 พฤศจิกายน 2565 มีประมุขของรัฐ หัวหน้ารัฐบาล รัฐมนตรี หรือผู้บริหารระดับสูงของรัฐบาลเข้าร่วมจำนวน 164 ประเทศมีการกล่าวถ้อยแถลงซึ่งให้ความสำคัญกับการกำหนดแผนงานเพื่อการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลกอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับเป้าหมายที่ประกาศไว้ ทั้งในด้านการลดก๊าซเรือนกระจกและ

	<p>การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดนนเน้นย้ำว่าการสนับสนุนทางการเงินและการถ่ายทอดเทคโนโลยีจะช่วยเพิ่มศักยภาพของประเทศกำลังพัฒนาในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยประเทศที่พัฒนาแล้วหลายประเทศยืนยันที่จะเพิ่มการสนับสนุนการเงินด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยกลุ่มประเทศหมู่เกาะขนาดเล็กซึ่งได้รับผลกระทบทางลบโดยตรงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และกลุ่มประเทศที่มีความเปราะบางต้องการผลักดันให้มีกลไกทางการเงินสำหรับการสูญเสียและความเสียหายเป็นการเฉพาะ</p> <p>· รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ร่วมกล่าวถ้อยแถลงแสดงจุดยืนของไทยในการมีส่วนร่วมกับประชาคมโลกเพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมถึงการปรับปรุงยุทธศาสตร์ระยะยาวฯ และการยกระดับเป้าหมาย NDC ค.ศ. 2030 เพื่อมุ่งสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ค.ศ. 2050 และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ค.ศ. 2065 ในทุกสาขา ควบคู่กับการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม การดำเนินความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อถ่ายโอนผลการลดก๊าซเรือนกระจกระหว่างประเทศภายใต้ความตกลงปารีส การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางสำคัญในการจัดทำแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติเพื่อเสริมภูมิคุ้มกันให้กับประชาชน รวมทั้งเน้นย้ำการส่งเสริมโมเดลเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Economy Model) ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่สำคัญของการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปคเพื่อบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ และนำไปสู่การเติบโตที่ยั่งยืน</p>
2.2 การประชุมระดับเจ้าหน้าที่	<p>· จัดขึ้นระหว่างวันที่ 6-18 พฤศจิกายน 2565 โดยมีสรุปผลการประชุมและข้อตัดสินใจที่สำคัญ เช่น</p> <p>(1) การจัดทำแผนงานสำหรับการยกระดับเป้าหมายและการดำเนินงานด้านการลดก๊าซเรือนกระจก (Mitigation Work Programme: MWP) ครอบคลุมทุกสาขาตามคู่มือแนวทางการประเมินก๊าซเรือนกระจก ระดับประเทศ 2006 IPCC⁶ Guideline for National Greenhouse Gas Inventories ซึ่งจะได้มีการนำเสนอรายงานประจำปีของ MWP ในการประชุมโต๊ะกลมระดับสูงประจำปีเพื่อยกระดับการดำเนินงานก่อนปี ค.ศ. 2030 โดยจะเป็นส่วนหนึ่งของการทบทวนสถานการณ์และการดำเนินงานระดับโลก (Global Stocktake: GST)⁷</p> <p>(2) ที่ประชุมให้การรับรองคำแนะนำต่อการจัดการผลกระทบจากการใช้มาตรการในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น การสำรวจความเป็นไปได้ในการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลกระทบเชิงบวกและลดผลกระทบเชิงลบ (การดักจับ กักเก็บ และใช้ประโยชน์จากคาร์บอนและไฮโดรเจน) รวมถึงการเสริมสร้างศักยภาพในการประเมินและวิเคราะห์</p>

	<p>ผลกระทบข้ามพรมแดนของนโยบายกำหนดราคาคาร์บอน (Carbon pricing) มาตรการลดก๊าซเรือนกระจก และมาตรการฝ่ายเดียวทางการค้าที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการเสริมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับผลกระทบของเทคโนโลยีและนโยบายด้านการเปลี่ยนผ่านไปสู่ระบบพลังงานที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ ทั้งนี้ ที่ประชุมได้ขอให้สำนักเลขาธิการฯ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับภูมิภาคเกี่ยวกับเครื่องมือและระเบียบวิธีในการจัดทำแบบจำลองและการประเมินผลกระทบจากการใช้มาตรการในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศภายในการประชุมองค์การย่อยภายใต้กรอบ UNFCCC ครั้งที่ 59 (เดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม ค.ศ. 2023)</p> <p>(3) ที่ประชุมแสดงความกังวลที่มีประเทศจำนวนมากยังไม่สามารถจัดทำและ/หรือดำเนินการตามแผนการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ⁸ (National Adaptation Plan: NAP) อย่างพอเพียง เนื่องจากข้อจำกัดในการเข้าถึงกองทุนภูมิอากาศสีเขียว⁹ (Green Climate Fund: GCF) ดังนั้น จึงให้กองทุน GCF เร่งให้เงินทุนสนับสนุนประเทศกำลังพัฒนา และหาแนวทางการเร่งการอนุมัติโครงการด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศต่าง ๆ และรายงานผลการดำเนินงานต่อที่ประชุม COP 28</p> <p>(4) ที่ประชุมเห็นชอบต่อข้อตัดสินใจของที่ประชุมรัฐภาคีความตกลงปารีส สมัยที่ 4 ในรายละเอียดการดำเนินงานเกี่ยวกับเครือข่ายซานติอาโก (Santiago Network) ซึ่งเป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านเทคนิคเพื่อช่วยลดการสูญเสียและความเสียหายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งที่ประชุมรับทราบว่าเงินกองทุนที่มีอยู่ ณ ปัจจุบัน ไม่เพียงพอที่จะตอบสนองต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจึงเห็นชอบการจัดตั้งกองทุนใหม่ภายใต้กรอบ UNFCCC และความตกลงปารีสเพื่อช่วยประเทศกำลังพัฒนาที่มีความเปราะบาง ลดการสูญเสียและความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศทั้งจากเหตุการณ์รุนแรงและเหตุการณ์ที่ค่อย ๆ เกิดขึ้น โดยให้มีการแต่งตั้ง Transitional Committee เพื่อกำหนดรายละเอียดของกองทุนและจัดทำรายงานการวิเคราะห์การเข้าถึงแหล่งเงินปัจจุบัน ช่องว่างและปัญหาอุปสรรคของการเข้าถึงแหล่งเงินเพื่อการดังกล่าวต่อไป</p>
2.3 การดำเนินงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในระหว่างการประชุม COP 27	<p>· การหารือทวิภาคีระดับรัฐมนตรีกับผู้แทนพิเศษฝ่ายกิจการน้ำระหว่างประเทศแห่งราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ถึงความเป็นไปได้ถึงความร่วมมือด้านการจัดการน้ำภายใต้ข้อริเริ่ม “Water as Leverage” ซึ่งพัฒนาบนฐานของประสบการณ์ งานวิจัยและนวัตกรรมด้านการจัดการน้ำของเนเธอร์แลนด์ พร้อมเชิญชวนให้ไทย (กรุงเทพมหานคร) เข้าร่วมเป็นหนึ่งในเมืองตัวอย่างเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารจัดการน้ำในเขตเมือง และเข้าร่วมการประชุม UN 2023 Water Conference ที่เนเธอร์แลนด์จะเป็นเจ้าภาพในระหว่างวันที่ 22-24 มีนาคม 2566 ณ นคร</p>

	<p>นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา</p> <ul style="list-style-type: none">· การหารือทวิภาคีระดับรัฐมนตรีกับรองผู้แทนพิเศษด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของสหรัฐอเมริกา โดยเชิญชวนไทยเข้าร่วมข้อริเริ่มระดับโลกด้านการลดก๊าซมีเทน (Global Methane Pledge) ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อร่วมกันลดการปล่อยก๊าซมีเทนของโลกร้อยละ 30 ภายในปี ค.ศ. 2030 ครอบคลุมทั้งภาคการเกษตร พลังงาน อุตสาหกรรมและข้อริเริ่มด้านยานยนต์ที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ (Zero Emission Vehicle Goal: ZEV) ซึ่งมีเป้าหมายในการเพิ่มสัดส่วนการขาย ZEV ขนาดเล็กให้ได้ร้อยละ 50 ภายในปี ค.ศ. 2030 ซึ่งสอดคล้องกับทิศทางของไทยในภาพรวมที่มุ่งสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ค.ศ. 2050 และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ค.ศ. 2065 ไทยมีมาตรการที่จะเพิ่มการผลิต ZEV เป็นร้อยละ 30 จากสัดส่วนการผลิตรถยนต์ทั้งหมด ภายในปี ค.ศ. 2030 ทั้งนี้การผลักดันเพื่อเร่งการดำเนินการต้องอาศัยความร่วมมือและการสนับสนุนจากต่างประเทศทั้งด้านการเงินและเทคนิค โดย ทส. จะสื่อสารข้อริเริ่มดังกล่าวกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาตามกระบวนการภายในประเทศต่อไป· การหารือทวิภาคีเพื่อการเตรียมการก่อนการประชุม Steering Committee ระหว่างฝ่ายไทยกับเยอรมนีอย่างเป็นทางการในช่วงเดือนมิถุนายน 2566 เพื่อเร่งขับเคลื่อนโครงการภายใต้แผนงานปกป้องการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับสากล ภายใต้งบประมาณ 40 ล้านยูโร รวมถึงหารือความร่วมมือและการสนับสนุนทางการเงินเพิ่มเติมทั้งด้านการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงาน การพัฒนา Smart grid การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่ขจัดคาร์บอนออกจากการผลิตพลังงาน (Decarbonization) ในภาคอุตสาหกรรม ด้านเศรษฐกิจหมุนเวียน รวมทั้งได้เชิญชวนให้ไทยเข้าร่วม Climate Club ซึ่งมุ่งเน้นการดำเนินงานด้าน Decarbonization
--	--

3. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เข้าร่วม กิจกรรม Thailand Chapter-Net zero cement and concrete roadmap 2050 เพื่อเผยแพร่ความสำเร็จของภาคเอกชน โดยเฉพาะแผนที่นำทางอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ของไทยที่มุ่งเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ในปี ค.ศ. 2050 ร่วมกับ Global Cement and Concrete Association องค์กรซีเมนต์และคอนกรีตระดับโลก ตลอดจนการจัดแสดงนิทรรศการและกิจกรรมเสวนาคู่ขนาน ณ ศาลาไทย เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและผลการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทยให้แก่ผู้เข้าร่วมการประชุม รวมทั้งเป็นเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล ความรู้และประสบการณ์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีประเด็นในการเสวนาที่สำคัญ เช่น บทบาทสำคัญของภาคการเกษตร การถ่ายโอนเทคโนโลยี ความเป็นธรรมด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การมีส่วนร่วมของเยาวชน ความร่วมมือภายใต้ความตกลงปารีส การจัดการน้ำ บทบาทของภาคเอกชนและภาครัฐ และการประยุกต์ใช้แนวทางธรรมชาติในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นอกจากนี้ การเดินทางไปเข้าร่วมประชุม COP 27 ของคณะผู้แทนไทย เป็นการเข้าร่วมการประชุมแบบเป็นกลางทางคาร์บอน (Carbon Neutral)¹⁰ ซึ่งได้รับการขดเชยคาร์บอนเครดิต ในปริมาณ 300 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าจากสถาบันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โดยความอนุเคราะห์จาก

บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) บริษัท พลังงานบริสุทธิ์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทซูเปอร์ เอนเนอร์ยี คอร์เปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) รายละเอียด 100 ตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่าซึ่งผ่านการประเมินโดยองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

4. ทส. พิจารณาแล้วเห็นว่า จากผลการประชุมดังกล่าวจำเป็นต้องมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงาน ดังนี้

ประเด็น	หน่วยงาน
1. จัดทำภาพรวมในการขับเคลื่อนตามเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ค.ศ. 2050 และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ค.ศ. 2065	ทส.
2. จัดทำ/ปรับปรุงนโยบาย แผน มาตรการ และขับเคลื่อนการดำเนินงานในการลดก๊าซเรือนกระจกและปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศตามกรอบเวลาร่วมในการดำเนินงานตาม NDC	อว. กษ. คค. พน. ทส. อก. และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)
3. ติดตามและเตรียมความพร้อมภายในประเทศเพื่อรองรับผลกระทบจากการดำเนินมาตรการลดก๊าซเรือนกระจกต่อประเทศกำลังพัฒนา เช่น การเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับในเรื่องสินค้าที่จะส่งออกไปขายต่างประเทศให้ได้รับการยอมรับมากขึ้นและไม่ให้ถูกใช้เป็นข้ออ้างในการกีดกันทางการค้าได้	กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) และ สศช.
4. จัดทำนโยบาย แผน มาตรการ และขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและกลไกระหว่างประเทศ วอร์ซอด้านการสูญเสียและความเสียหายที่เกี่ยวข้องผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	กษ. ทส. มท. กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
5. พิจารณาแนวทางและขับเคลื่อนการขอรับการสนับสนุนทางการเงินเพื่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจากกลไกภายใต้กรอบอนุสัญญาฯ และ/หรือจัดสรรงบประมาณตามนโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ	กค. ทส. สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) และธนาคารแห่งประเทศไทย
6. ขับเคลื่อนการปฏิบัติการเสริมพลังความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และ ทส.
7. เตรียมความพร้อมและจัดทำรายงานตามกรอบความโปร่งใสในการดำเนินงานและการสนับสนุน	ทส.
8. เตรียมการด้านนโยบายและกลไกภายในประเทศเพื่อรองรับแนวปฏิบัติและกฎการดำเนินงานตามความตกลงปารีส	ทส. และ พณ.
9. การเผยแพร่ความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	ทุกหน่วยงานที่มีการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

- ¹ จัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองต่อการร่วมมือกับประชาคมโลกในการพยายามควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกไม่ให้เกิน 1.5-2 องศาเซลเซียส โดยมุ่งลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างเข้มข้นตามความตกลงปารีส
- ² เป็นการกำหนดเป้าหมายในระยะสั้นที่แต่ละประเทศจะดำเนินการในระยะ 5-10 ปี และจะต้องมีการปรับปรุงให้ทันสมัยทุก 5 ปี ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยได้จัดทำเอกสาร NDC ฉบับปรับปรุงมาแล้ว 1 ครั้ง โดยได้ตั้งเป้าหมายจะลดก๊าซเรือนกระจกใน 3 สาขา ได้แก่ (1) สาขาพลังงานและขนส่ง (2) สาขาของเสีย และ (3) สาขากระบวนการทางอุตสาหกรรม ทั้งนี้ NDC ฉบับที่ 2 จะมีการจัดทำอีกครั้งในปี ค.ศ. 2025 ตามกรอบเวลาที่กำหนดในความตกลงปารีส
- ³ เป็นเวทีการเจรจาระหว่างประเทศในระดับพหุภาคีที่ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติรวมทั้งไทย (ไทยเข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญา UNFCCC เมื่อปี 2537) ได้เข้าร่วมหารือเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาและลดผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมีเป้าหมายและวัตถุประสงค์สำคัญของการเจรจา คือ การควบคุมปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกซึ่งเป็นสาเหตุของภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและป้องกันไม่ให้อุณหภูมิของโลกสูงขึ้นเกินกว่า 2 องศาเซลเซียส ซึ่งจะเป็นระดับที่จะเป็นอันตรายต่อการดำรงอยู่ของมนุษยชาติอย่างแก้ไขไม่ได้
- ⁴ เป็นข้อตกลงที่กำหนดพันธกรณีในการลดก๊าซเรือนกระจกสำหรับประเทศพัฒนาแล้วและผลักดันให้ประเทศกำลังพัฒนามีส่วนร่วมในการลดก๊าซเรือนกระจกด้วยความสมัครใจ ซึ่งไทยได้ให้สัตยาบันเข้าร่วมรับรองพิธีสารเกียวโตเมื่อปี 2545
- ⁵ ที่ประชุมรัฐภาคีอนุสัญญา UNFCCC ได้จัดทำความตกลงปารีส เมื่อปี 2559 เพื่อกำหนดความร่วมมือการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันระดับโลก 3 เป้าหมายหลัก ได้แก่ (1) การควบคุมการเพิ่มขึ้นของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลกให้ต่ำกว่า 2 องศาเซลเซียส และพยายามควบคุมให้เพิ่มขึ้นไม่เกิน 1.5 องศาเซลเซียส (2) การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัว และ (3) การสร้างเงินกองทุนหมุนเวียนที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ
- ⁶ คณะกรรมการระหว่างรัฐบาลว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Intergovernmental Panel on Climate Change หรือ IPCC) ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2531 เพื่อให้คำแนะนำแก่ผู้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบัน ให้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือเกี่ยวกับภาวะโลกร้อน และสรุป “สถานะขององค์ความรู้” เรื่องภาวะโลกร้อนในรายงานการประเมินซึ่งตีพิมพ์ทุก ๆ 5 ปี
- ⁷ ความตกลงปารีสกำหนดให้มีการประเมินสถานการณ์ดำเนินงานระดับโลก (Global Stocktake) ทุก 5 ปี เพื่อติดตามผลการดำเนินงานและประเมินความก้าวหน้าในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาพรวมทุกมิติ โดยเฉพาะการประเมินระดับความสำเร็จในการควบคุมการเพิ่มของอุณหภูมิเฉลี่ยของโลก ณ ปลายศตวรรษ ไม่ให้เกิน 2 หรือ 1.5 องศาเซลเซียส
- ⁸ เป็นกระบวนการที่ถูกจัดตั้งขึ้นภายใต้กรอบการดำเนินงานด้านการปรับตัวแคคูน UNFCCC: Cancun Agreement เพื่อให้ภาคีสมาชิกกรอบอนุสัญญาฯ สามารถจัดทำและดำเนินการ NAP ซึ่งเป็นกลไกและวิธีการในการระบุมูลค่าจำเป็นต่อการปรับตัวในระยะกลางและระยะยาว เพื่อลดความเปราะบางต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและอำนวยความสะดวกให้เกิดการบูรณาการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเข้ากับนโยบาย แผนงานและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทั้งใหม่หรือที่มีอยู่แล้วให้มีลักษณะที่สอดคล้องกัน
- ⁹ เป็นกลไกทางการเงินหลักของกรอบ UNFCCC และความตกลงปารีส ในการจัดสรรเงินจากกองทุนฯ ได้กำหนดหลักการให้มีการสนับสนุนการดำเนินงานประเทศกำลังพัฒนาอย่างสมดุล โดยสนับสนุนด้านการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ร้อยละ 50 และด้านการปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ร้อยละ 50 โดยร้อยละ 50 ของการสนับสนุนด้านการปรับตัวดังกล่าวจะให้ความสำคัญกับกลุ่มประเทศพัฒนาน้อยที่สุดและกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นหมู่เกาะขนาดเล็ก และอีกร้อยละ 50 จะสนับสนุนประเทศกำลังพัฒนาซึ่งคิดเป็น ร้อยละ 25 ของการสนับสนุนทั้งหมด
- ¹⁰ คำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ที่ปล่อยจากการจัดงานตั้งแต่ก่อนเริ่มงานจนจบงาน เช่น การเดินทาง การพักผ่อน อาหาร ของแจก ของเสียที่เกิดขึ้นจากการจัดงาน โดยผู้จัดงานสามารถทำการชดเชยก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยจากการจัดงาน (Carbon Offset) ด้วยการซื้อคาร์บอนเครดิตมาชดเชยเท่ากับปริมาณการปล่อยเพื่อให้งานที่จัดนั้นเป็น “Carbon Neutral Event”

26. เรื่อง การเข้าร่วมเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป (European Union: EU)

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการเข้าร่วมเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับสหภาพยุโรป¹ (European Union: EU) ของไทย และเห็นชอบกรอบการเจรจาความตกลงการค้าเสรีไทย - สหภาพยุโรป ตามข้อ 3 รวมทั้งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้แทนที่ได้รับมอบหมายร่วมประกาศหรือออกแถลงการณ์เปิดการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-สหภาพยุโรปตามที่กระทรวงพาณิชย์ (พณ.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

1. การเข้าร่วมเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป (European Union: EU) ถือเป็นนโยบายสำคัญที่ควรเร่งดำเนินการ เนื่องจากสหภาพยุโรปถือเป็นเขตเศรษฐกิจขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพ มีประชากรเกือบ 500 ล้านคน มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว (GDP) อยู่ที่ประมาณ 17 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อหัว (GDP per Capita) อยู่ที่ประมาณ 38,000 ดอลลาร์สหรัฐ นอกจากนี้ ไทยและสหภาพยุโรปยังมีมูลค่าการค้าระหว่างกันค่อนข้างสูง โดยสหภาพยุโรปเป็นคู่ค้าที่ใหญ่เป็นอันดับที่ 4 ของไทย ปัจจุบันสินค้าส่งออกของไทยไปยังสหภาพยุโรปที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์และส่วนประกอบ อัญมณีและเครื่องประดับ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยาง แผงวงจรไฟฟ้า ส่วนสินค้าหลักที่ไทยนำเข้าจากสหภาพยุโรป ได้แก่ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม เคมีภัณฑ์ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องมือเครื่องใช้เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ การแพทย์ ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีมูลค่าการค้าระหว่างไทย - สหภาพยุโรป ขยายตัวอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด ยกเว้นในช่วงวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด 19 (ปี 2563 และ ปี 2564) และในช่วง 3 ปีล่าสุด (ปี 2563 - ปี 2565) อัตราดุลการค้าของไทยและสหภาพยุโรปก็ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยไทยเป็นฝ่ายที่ได้ดุลการค้าอย่างมีนัยสำคัญ

2. ปัจจุบันไทยมีความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement: FTA) กับ 18 ประเทศ² รวม 14 ฉบับ โดย FTA ฉบับล่าสุด คือ ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP)³ มีผลใช้บังคับเมื่อปี 2565 ส่งผลให้ไทยมีมูลค่าการค้ากับ 18 ประเทศที่มี FTA ด้วยครอบคลุมร้อยละ 60.9 ของการค้าไทยกับโลก นอกจากนี้ ไทยยังมีแผนที่จะจัดทำ FTA กับคู่ค้าสำคัญอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มโอกาสการค้าและการลงทุนของไทย ซึ่งสหภาพยุโรป (European Union: EU) ที่ประกอบด้วยสมาชิก 27 ประเทศ เป็นหนึ่งในตลาดที่มีศักยภาพและได้แสดงความสนใจที่จะจัดทำ FTA กับไทย โดยมีการหารือถึงความเป็นไปได้ใน FTA ร่วมกันมาอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อเดือนตุลาคม 2562 คณะมนตรีแห่งสหภาพยุโรปด้านการต่างประเทศ (Foreign Affairs Council: FAC) ได้มีข้อมติให้เพิ่มพูนความสัมพันธ์กับไทย รวมทั้งให้มีพัฒนาการในการดำเนินการเพื่อฟื้นการเจรจา FTA กับไทยซึ่งหยุดชะงักไปตั้งแต่ปี 2557

2. พณ. (โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ) ได้มอบสถาบันอนาคตศึกษาเพื่อการพัฒนา (Institute of Future Studies for Development: IFD) ศึกษาประโยชน์และผลกระทบของการจัดทำ FTA ไทย - สหภาพยุโรป ซึ่งผลการศึกษามีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์แบบจำลองทางเศรษฐศาสตร์ บนสมมติฐานการลดภาษีศุลกากรทุกสินค้าทั้งของไทยและสหภาพยุโรปพบว่า การจัดทำ FTA ไทย - สหภาพยุโรป จะทำให้ GDP ของไทย ขยายตัวร้อยละ 1.28 ต่อปี สวัสดิการสังคมของไทยเพิ่มขึ้น 2,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐ การส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.83 การนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.81 รวมทั้งทำให้การกระจายรายได้ในประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น

2.2 ประโยชน์และผลกระทบที่คาดว่าจะได้รับจาก FTA

ประโยชน์	ผลกระทบ
- ช่วยรักษาความสามารถในการแข่งขันและส่วนแบ่งตลาดสินค้าของไทยในกลุ่มประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป - เสริมสร้างระบบนิเวศของอุตสาหกรรมและบริการของไทยที่เหมาะสม ช่วยปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการของไทยไปสู่การผลิตและบริการใหม่ที่มีศักยภาพ รวมทั้งจะช่วยดึงดูดการลงทุนเพื่อส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมในอาเซียน	- อาจส่งผลกระทบต่อโครงสร้างการผลิตที่จะเปลี่ยนแปลงไป ทำให้ธุรกิจที่แข่งขันไม่ได้ต้องปรับตัวโดยเปลี่ยนไปผลิตสินค้าหรือบริการอื่นทดแทน
- ช่วยสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ทำให้เกิดการจ้างงานมากขึ้น	- แรงงานบางส่วนต้องเปลี่ยนงานไปทำในสาขาอื่นหากมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิต
- เป็นโอกาสของไทยในการยกระดับมาตรฐานและกฎระเบียบในเรื่องต่าง ๆ เช่น การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ ทรัพย์สินทางปัญญา การแข่งขันทางการค้า และการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้เป็นมาตรฐานสากลมากขึ้นและจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศในภาพรวม	- ไทยอาจต้องเผชิญกับมาตรฐานกฎระเบียบในเรื่องต่าง ๆ เช่น การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การคุ้มครองสิทธิแรงงาน ซึ่งทำให้ภาครัฐและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับมาตรฐานกฎระเบียบที่เป็นสากลมากขึ้น ซึ่งควรต้องมีระยะเวลาปรับตัวที่เหมาะสม การเตรียมความพร้อม และมาตรการช่วยเหลือเยียวยา

2.3 สินค้า บริการ และการลงทุนที่คาดว่าจะไทยจะส่งออกและนำเข้าเพิ่มขึ้นจากการจัดทำ FTA ไทย-สหภาพยุโรป

สินค้า บริการ และการลงทุน ที่จะส่งออกเพิ่มขึ้น	สินค้า บริการ และการลงทุนที่จะนำเข้าเพิ่มขึ้น
สินค้า: ยานยนต์และชิ้นส่วน อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เสื้อผ้าและสิ่งทอ ผลิตภัณฑ์อาหาร เคมีภัณฑ์ ยาง และพลาสติก	สินค้า: เครื่องจักรและอุปกรณ์ เคมีภัณฑ์ อุปกรณ์ขนส่ง และผลิตภัณฑ์จากนม
บริการและการลงทุน: อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว อุตสาหกรรมค้าส่งและค้าปลีก และอุตสาหกรรมผลิตอาหาร	บริการและการลงทุน: บริการการเงินและประกันภัย โทรคมนาคม บริการด้านสิ่งแวดล้อม บริการด้านวิชาชีพ การจัดส่งสินค้า และการขนส่งทางทะเล

3. การจัดทำร่างกรอบการเจรจา FTA ไทย - สหภาพยุโรป พณ. ได้ถามความเห็นและได้เชิญภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคเกษตร ภาคประชาสังคม และผู้แทนคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ประชุมหารือหลายครั้งตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2563 ถึงเดือนมกราคม 2566 เพื่อจัดทำร่างกรอบการเจรจา โดยใช้หลักการเกี่ยวกับการร่างกรอบการเจรจา FTA ไทย - สมาคมการค้าเสรีแห่งยุโรป (European Free Trade Association: EFTA) ที่คณะรัฐมนตรีเคยมีมติเห็นชอบไว้ (7 มิถุนายน 2565) และใช้หลักการเดียวกับกรอบการเจรจา FTA อาเซียน - แคนาดา ที่คณะรัฐมนตรีเคยมีมติเห็นชอบไว้ (9 มิถุนายน 2564) ในการจัดทำร่างกรอบการเจรจา ในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองการลงทุน รัฐวิสาหกิจ และความโปร่งใส ทั้งนี้ ร่างกรอบการเจรจา มีเนื้อหาครอบคลุม 20 หัวข้อ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ประโยชน์ในภาพรวมสูงสุดกับประเทศ โดยคำนึงถึงความพร้อมระดับการพัฒนา และภูมิคุ้มกันของประเทศ ตลอดจนการมุ่งสู่เป้าหมายการพัฒนา

(Sustainable Development Goals : SDG) เพื่อขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนและเพื่อให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจและการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของไทย โดยมีสาระสำคัญ เช่น การลดอุปสรรคและการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน การรักษาสีทธิของรัฐในการใช้มาตรการหรือใช้เวลาปรับตัวที่เหมาะสมเพื่อรักษาประโยชน์สาธารณะ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่เป็นมาตรฐานสากลและสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ ความร่วมมือด้านวิชาการ การแลกเปลี่ยนข้อมูล และการถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นต้น

¹ประเทศในกลุ่มสหภาพยุโรปรวม 27 ประเทศ ประกอบด้วย ออสเตรีย เบลเยียม บัลแกเรีย ไชปรัส เช็กเดนมาร์ก เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ฮังการี ไอร์แลนด์ อิตาลี ลัตเวีย ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก มอลตา เนเธอร์แลนด์ โปแลนด์ โปรตุเกส โรมาเนีย สโลวาเกีย สโลวีเนีย สเปน สวีเดน และโครเอเชีย

²ได้แก่ อาเซียน 9 ประเทศ และจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อินเดีย เปรู ชิลี และฮ่องกง (ส่วนใหญ่เป็นความตกลงการค้าเสรีที่ไทยเข้าร่วมในฐานะประเทศสมาชิกอาเซียน มีเพียง ญี่ปุ่น ชิลี เปรูออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ที่ไทยได้จัดทำความตกลงการค้าเสรีในรูปแบบทวิภาคี)

³ประเทศสมาชิก RCEP รวม 15 ประเทศ ประกอบด้วย ประเทศอาเซียน 10 ประเทศ และญี่ปุ่น เกาหลีใต้ จีน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์

**27. เรื่อง ขออนุมัติการลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลการต่อต้านการ
ทำการประมงผิดกฎหมาย ระหว่างกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย และกรม
ประมง กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม**

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เสนอ ดังนี้

1. เห็นชอบและอนุมัติให้มีการลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยน
ข้อมูลการต่อต้านการทำการประมงผิดกฎหมายระหว่างกรมประมง กษ. แห่งราชอาณาจักรไทย และกรมประมง
กระทรวงเกษตรและพัฒนาชนบทแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

2. อนุมัติในหลักการว่า ก่อนที่จะมีการลงนาม หากมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขบันทึกความ
เข้าใจในประเด็นที่ไม่ใช่หลักการสำคัญ ให้ กษ. ดำเนินการได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีก

3. อนุมัติให้อธิบดีกรมประมงหรือผู้ที่อธิบดีกรมประมงมอบหมายเป็นผู้ลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ

4. มอบหมายกระทรวงการต่างประเทศ (กต.) จัดทำหนังสือมอบอำนาจเต็ม (Full Powers) ให้แก่ผู้
ลงนามในบันทึกความเข้าใจฯ (ตามข้อ 3) [สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (เวียดนาม) ประสงค์ให้มีการลงนามบันทึก
ความเข้าใจฯ ระหว่างการประชุมคณะทำงานร่วมกลุ่มย่อยด้านการประมงระหว่างไทยและเวียดนาม ครั้งที่ 7 ซึ่ง
เวียดนามจะเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมฯ ในช่วงต้นปี 2566 ซึ่งคาดว่าประมาณเดือนมีนาคม 2566)]

สาระสำคัญของเรื่อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติให้มีการ
ลงนามในบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูลการต่อต้านการทำการประมงผิดกฎหมาย
ระหว่างกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์แห่งราชอาณาจักรไทย และกรมประมง กระทรวงเกษตรและพัฒนา
ชนบทแห่งสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (อธิบดีกรมประมงหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจะเป็นผู้ลงนามในร่างบันทึก
ความเข้าใจดังกล่าวในช่วงเดือนมีนาคม 2566) โดยร่างบันทึกความเข้าใจฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลการ
ทำการประมงผิดกฎหมาย โดยเฉพาะข้อมูลเรือประมงรุกล้ำน่านน้ำ ข้อมูลการตรวจสอบย้อนกลับและใบรับรองการ
จับสัตว์น้ำเพื่อไม่ให้มีสินค้าประมงจากการทำการประมงผิดกฎหมายเข้าสู่ห่วงโซ่การผลิต และข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการ
ต่อต้านการทำการประมงผิดกฎหมาย ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ลงนามเป็นระยะเวลา 5 ปี และอาจต่ออายุได้อีก 5 ปี
ตามที่คู่ภาคียอมรับร่วมกันล่วงหน้าอย่างน้อย 3 เดือน ก่อนวันที่บันทึกความเข้าใจฉบับนี้จะสิ้นสุด ทั้งนี้หากมี
ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นภายใต้บันทึกความเข้าใจฯ แต่ละฝ่ายจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น และไม่ถือเป็น
สนธิสัญญาภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ

ทั้งนี้ ที่ผ่านมารัฐบาลได้ให้ความเห็นชอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมประมงจัดทำความ
ตกลง/บันทึกความเข้าใจในประเด็นที่เกี่ยวกับการส่งเสริม การป้องกัน ยับยั้ง และขจัดการทำประมงที่ผิดกฎหมาย
ขาดการรายงาน และไร้การควบคุมร่วมกับประเทศต่าง ๆ และองค์การระหว่างประเทศ เช่น สาธารณรัฐฟีจี องค์การ
อาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ สาธารณรัฐเกาหลี สหภาพเมียนมา ประเทศญี่ปุ่น และราชอาณาจักรกัมพูชา
รวมทั้งเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2559 (เรื่อง สรุปผลการเดินทางเยือน
สาธารณรัฐเกาหลีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) และข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี ที่ให้กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์เร่งรัดการดำเนินการเพื่อขยายความร่วมมือด้านการทำประมงกับประเทศต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น
ดังนั้น การจัดทำบันทึกความเข้าใจฯ ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอมาในครั้งนี้นั้น จะเป็นการสร้างความเชื่อมั่น
และภาพลักษณ์ที่ดีให้กับประเทศไทยในการมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติตามพันธกรณีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและขจัดการทำการ
ประมงที่ผิดกฎหมาย รวมทั้งเสริมสร้างบทบาทที่เข้มแข็งขององค์กรของไทยในการจัดการประมงในระดับอนุภูมิภาค
และภูมิภาค

28. เรื่อง ร่างพิธีสารแก้ไขบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกกับรัฐบาลมณฑลกวางตุ้ง

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบต่อร่างพิธีสารแก้ไขบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (สกพอ.) กับรัฐบาลมณฑลกวางตุ้ง (ร่างพิธีสารแก้ไขบันทึกความเข้าใจ) โดยหากมีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงถ้อยคำของร่างพิธีสารแก้ไขบันทึกความเข้าใจดังกล่าวที่มีใช้สาระสำคัญหรือขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทย ให้ สกพอ. สามารถพิจารณาดำเนินการภายใต้หลักการดังกล่าวข้างต้นโดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอีกครั้ง รวมทั้งอนุมัติให้เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามร่างพิธีสารแก้ไขบันทึกความเข้าใจ ดังกล่าวของฝ่ายไทย

สาระสำคัญของเรื่อง

1. คณะรัฐมนตรีมีมติ (15 ตุลาคม 2562) เห็นชอบร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่าง สกพอ. กับรัฐบาลมณฑลกวางตุ้ง (บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ) และอนุมัติให้เลขาธิการคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายเป็นผู้ลงนามในร่างบันทึกความเข้าใจฯ ของฝ่ายไทย โดยบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจฯ ดังกล่าว เกิดจากการพบปะหารือกันระหว่าง สกพอ. กับนายหลิน จี รองเลขาธิการรัฐบาลมณฑลกวางตุ้ง ในโอกาสเยือนมณฑลกวางตุ้ง ระหว่างวันที่ 19 - 22 พฤษภาคม 2562 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่าง สกพอ. กับมณฑลกวางตุ้งในส่วนที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน โดยทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันว่าควรจัดให้มีการทำบันทึกความเข้าใจระหว่าง สกพอ. กับมณฑลกวางตุ้งเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างกัน ตลอดจนความเชื่อมโยงระหว่างเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกกับมณฑลกวางตุ้งและโครงการอ่าวกวางตุ้ง - ฮองกง - มาเก๊า (Guangdong - Hong Kong - Macao Greater Bay Area : GBA)

2. บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจฯ มีสาระสำคัญเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งและความร่วมมือด้านเศรษฐกิจในสาขาที่ทั้งสองฝ่ายมีความสนใจร่วมกัน ได้แก่ การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสองฝ่ายในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกกับมณฑลกวางตุ้ง และเขตอ่าวกวางตุ้ง - ฮองกง - มาเก๊า ความร่วมมือในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย ด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม รวมทั้งด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งบันทึกความเข้าใจดังกล่าว มีระยะเวลาบังคับใช้ 3 ปี นับจากวันที่ได้ลงนาม (22 ตุลาคม 2562 - 21 ตุลาคม 2565) เว้นแต่ทั้งสองฝ่ายตกลงร่วมกันที่จะขยายระยะเวลาของบันทึกความเข้าใจฉบับนี้เป็นสายลักษณะอักษร โดยระหว่างปี พ.ศ. 2562 - 2565 สกพอ. และรัฐบาลมณฑลกวางตุ้งได้มีความร่วมมืออย่างใกล้ชิดและดำเนินการตามกรอบบันทึกความเข้าใจดังกล่าว อันเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศ โดยเฉพาะการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC) ดังนี้

อุตสาหกรรมเป้าหมาย	ผลการดำเนินงานระหว่างปี พ.ศ. 2562 - 2565
(1) อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่	ร่วมผลักดันให้บริษัท BYD Auto ซึ่งมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในเมืองเซินเจิ้น สาธารณรัฐประชาชนจีน นำเข้ายานยนต์ไฟฟ้ามายังประเทศไทย และลงทุนโครงการจัดตั้งโรงงานผลิตรถยนต์ไฟฟ้าทั้งแบบยานยนต์แบตเตอรี่ (Electronic Vehicles: EV) และรถยนต์ไฟฟ้าแบบผสมเสียบบล็อก (Plug - In Hybrid Electric Vehicle : PHEV) ในพื้นที่ EEC โดยคาดว่าจะเริ่มผลิตได้ในปี 2567 ด้วยกำลังการผลิตรถยนต์นั่งไฟฟ้า 150,000 คันต่อปี เพื่อส่งออกไปยังอาเซียนและยุโรป

(2) อุตสาหกรรมการแพทย์	มีบริษัทชั้นนำด้านจีโนมิกส์ ของ GBA ได้แก่ บริษัท BGI Genomics ซึ่งมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ในเมืองเซินเจิ้น สาธารณรัฐประชาชนจีน เข้าร่วมลงทุนและแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการแพทย์จีโนมิกส์กับหน่วยงานของรัฐและสถาบันการศึกษา ภายใต้โครงการจีโนมิกส์ประเทศไทย (Genomics Thailand) เพื่อยกระดับโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องในการรองรับบริการการแพทย์จีโนมิกส์ของประเทศไทย
------------------------	--

3. ปัจจุบันบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจฯ ได้สิ้นสุดระยะเวลาบังคับใช้แล้ว รัฐบาลมณฑลกว่างตุงจิ่งประสานกับ สกพอ. ผ่านช่องทางทางการทูต (สถานกงสุลใหญ่ ณ นครกว่างโจว) เสนอขยายระยะเวลาไปจนกว่าจะมีการประชุมระดับสูงไทย - มณฑลกว่างตุง ครึ่งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2566 ซึ่งประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ เพื่อให้ สกพอ. และรัฐบาลมณฑลกว่างตุงสามารถดำเนินการสร้างความร่วมมือด้านเศรษฐกิจระหว่างสองฝ่ายในด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมาย ด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม รวมทั้งด้านการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้อย่างต่อเนื่อง โดยจะจัดพิธีลงนามร่างพิธีสารแก้ไขบันทึกความเข้าใจ ผ่านระบบออนไลน์ภายในเดือนธันวาคม 2565² ทั้งนี้ ในการประชุมระดับสูงไทย - มณฑลกว่างตุงดังกล่าว ทั้งสองฝ่ายจะพิจารณาร่วมกันจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจฯ ฉบับใหม่ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ความร่วมมือที่มีความสำคัญในปัจจุบันและในอนาคตต่อไป ซึ่งจะมีการรับรองบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านเศรษฐกิจฯ ฉบับใหม่ในช่วงการประชุมดังกล่าวด้วย

ทั้งนี้ กระทรวงการต่างประเทศ (กรมเอเชียตะวันออก) พิจารณาแล้ว ร่างพิธีสารแก้ไขบันทึกความเข้าใจฯ ไม่มีถ้อยคำหรือบริบทใดที่มุ่งจะก่อให้เกิดพันธกรณีภายใต้บังคับของรัฐธรรมนูญของกฎหมายระหว่างประเทศ จึงไม่เป็นสนธิสัญญาตามกฎหมายระหว่างประเทศ และไม่เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 178 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

¹สกพอ. แจ้งว่าการประชุมระดับสูงไทย - มณฑลกว่างตุง ครึ่งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2566 คาดว่าจะจัดขึ้นในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2566 โดยมีกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นเจ้าภาพ

²สกพอ. แจ้งว่าการลงนามในร่างพิธีสารแก้ไขบันทึกความเข้าใจฯ ผ่านระบบออนไลน์ จะลงนามทันทีหลังจากที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อร่างพิธีสารแก้ไขบันทึกความเข้าใจฯ เนื่องจากเลยระยะเวลากำหนดการลงนามภายในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ แล้ว

29. เรื่อง รายงานผลการเจรจาการบินระหว่างไทย – ซาอุดีอาระเบีย

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบบันทึกความเข้าใจระหว่างไทย – ซาอุดีอาระเบีย (บันทึกความเข้าใจ) และเห็นชอบร่างหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตของฝ่ายไทย รวมทั้งมอบหมายให้กระทรวงการต่างประเทศ (กต.) ดำเนินการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูตยืนยันการมีผลใช้บังคับของบันทึกความเข้าใจดังกล่าวต่อไป โดยให้ กต. สามารถปรับถ้อยคำตามความเหมาะสมที่ไม่กระทบกับสาระสำคัญตามที่กระทรวงคมนาคม (คค.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

คค. รายงานว่า

1. คณะผู้แทนประเทศไทยและประเทศซาอุดีอาระเบียได้จัดการประชุมเจรจาร่วมกันเมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2565 ณ กรุงเทพมหานคร และได้จัดทำบันทึกความเข้าใจ ซึ่งต่อมากลคณะกรรมการผู้แทนรัฐบาลเพื่อพิจารณาทำความเข้าใจว่าด้วยการขนส่งทางอากาศกับรัฐบาลต่างประเทศเป็นประจำได้มีมติรับทราบผลการเจรจาดังกล่าวแล้ว ในคราวการประชุมครั้งที่ 12/2565 เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2565 ทั้งนี้ บันทึกความเข้าใจ จะมีผลใช้บังคับในวันที่มีการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูต (เนื้อหาของหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตมีสาระสำคัญเหมือนกับบันทึกความเข้าใจ)

2. บันทึกความเข้าใจ และหนังสือแลกเปลี่ยนทางการทูตที่เสนอในครั้งนี้ มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

รายการ	สาระสำคัญ
2.1 พิกัดเส้นทางบิน	สายการบินที่กำหนดของแต่ละฝ่ายสามารถทำการบินตามเส้นทาง ดังต่อไปนี้ ไทย จุดใด ๆ ในไทย - จุดระหว่างทางใด ๆ - จุดต่าง ๆ ในซาอุดีอาระเบีย - จุดพื้นใด ๆ ซาอุดีอาระเบีย จุดใด ๆ ในซาอุดีอาระเบีย - จุดระหว่างทางใด ๆ - จุดต่าง ๆ ในไทย - จุดพื้นใด ๆ
2.2 ความจุความถี่	สายการบินที่กำหนดสายหนึ่งหรือหลายสายของแต่ละฝ่ายสามารถทำการบินด้วยสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพ ¹ ที่ 3 และ 4 โดยไม่จำกัดแบบอากาศยาน ไปยัง/มาจากจุดต่าง ๆ ที่ระบุในพิกัดเส้นทางการบิน ดังนี้ เที่ยวบินขนส่งผู้โดยสาร: ไม่เกิน 42 เที่ยวบิน/สัปดาห์ เที่ยวบินขนส่งเฉพาะสินค้า: ไม่จำกัดจำนวนเที่ยวบิน (สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ 5 จะต้องมีการตกลงกันทั้ง 2 ฝ่าย ²)
2.3 การทำการบินเที่ยวบินเช่าเหมาลำ	สายการบินของภาคีทั้งสองฝ่ายต้องขออนุญาตในการทำการบินเที่ยวบินเช่าเหมาลำจากเจ้าหน้าที่การเดินอากาศ และการให้บริการนั้นจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อทำการการบินแบบประจำ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับของภาคีทั้งสองฝ่าย
2.4 การทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกัน	สายการบินที่กำหนดของแต่ละฝ่ายสามารถทำการบินในเส้นทางที่ตกลงกัน (ตามพิกัดเส้นทางบิน) โดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกันในลักษณะ (1) ร่วมกันกับสายการบินของภาคีเดียวกัน (2) ร่วมกันกับสายการบินระหว่างคู่ภาคี เพื่อ (2.1) ทำการบินช่วงเส้นทางบินระหว่างประเทศ (International sector) (2.2) ทำการบินช่วงเส้นทางบินภายในประเทศ (Domestic sector) โดยจะต้องเป็นการจราจรต่อเนื่องไปยัง/มาจากบริการระหว่างประเทศของตน ³ (3) ร่วมกันกับสายการบินของประเทศที่สาม

	ทั้งนี้ การนับหักสิทธิความจุความถี่จะหักจากสิทธิของประเทศที่กำหนดสายการบินผู้ดำเนินบริการเท่านั้น (Operating Airline)
2.5 การใช้อากาศยานเช่า	- สายการบินที่กำหนดของแต่ละฝ่ายอาจเช่าอากาศยาน [หรืออากาศยานพร้อมลูกเรือ (wet lease)] จากบริษัทหรือสายการบินใด ๆ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อบังคับ โดยมีเงื่อนไขว่าจะไม่ก่อให้เกิดการแฝงสิทธิของสายการบินผู้ให้เช่าอากาศยาน นอกจากนี้ ภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจห้ามการใช้อากาศยานเช่าที่ไม่เป็นไปตามข้อบทเรื่องความปลอดภัยด้านการบิน (aviation safety) และการรักษาความปลอดภัยด้านการบิน (aviation security) ของบันทึกความเข้าใจ ปี 2548 - การอนุมัติการเช่าอากาศยานพร้อมลูกเรือ (wet lease) สำหรับการทำการบินประจำฤดูกาล เจ้าหน้าที่การเดินอากาศจะพิจารณาเป็นรายกรณีไป
2.6 การกำหนดสายการบิน	ทั้งสองฝ่ายยืนยันให้ภาคีแต่ละฝ่ายสามารถแต่งตั้งสายการบินที่กำหนดได้หลายสาย
2.7 เรื่องอื่น ๆ	คณะผู้แทนทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะหารือและปรับปรุงความตกลงว่าด้วยบริการเดินอากาศในการเจรจาการบินครั้งต่อไป
2.8 การมีผลใช้บังคับ	บันทึกความเข้าใจ จะมีผลใช้บังคับในวันที่มีการแลกเปลี่ยนหนังสือทางการทูตและข้อกำหนดในบันทึกความเข้าใจ จะแทนที่ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องในบันทึกความเข้าใจ ปี 2548 ยกเว้นวรรค 2.1 และเอกสารแนบ (ค) และ (ง) ของบันทึกความเข้าใจ ปี 2548 โดยระหว่างรอให้บันทึกความเข้าใจ มีผลใช้บังคับเจ้าหน้าที่การเดินอากาศของทั้งสองฝ่ายอาจพิจารณาอำนวยความสะดวกแก่สายการบินในการดำเนินการตามบันทึกความเข้าใจฉบับนี้

3. ประโยชน์ที่จะได้รับจากผลการเจรจาดังกล่าว การปรับปรุงสิทธิการบินระหว่างสองประเทศในครั้งนี้จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้การทำการบินของสายการบินของทั้งสองฝ่ายมีความคล่องตัว เพิ่มความยืดหยุ่นในการวางแผนการตลาดให้บริการให้บริการของสายการบินเกิดความคึกคักมากขึ้น ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกและเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้โดยสารด้วย นอกจากนี้ การปรับปรุงสิทธิการบินตามที่ คค. เสนอในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อธุรกิจการขนส่งสินค้า อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การค้าและการบริการระหว่างทั้งสองประเทศให้เจริญเติบโตอย่างมีศักยภาพ อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ทั้งในระดับรัฐบาลและระดับสายการบินของทั้งสองประเทศต่อไป

¹สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพทางการบิน (Freedoms of the Air) หมายถึง สิทธิในการดำเนินการเดินอากาศแบบประจำระหว่างประเทศ โดยแต่ละประเภทมีความหมาย ดังนี้ สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ 1 อนุญาตให้สายการบินบินผ่านน่านฟ้า สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ 2 อนุญาตให้สายการบินแวะจอด เช่น เติมน้ำมันกรณีฉุกเฉิน สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ 3 อนุญาตให้สายการบินขนส่งผู้โดยสารและสินค้าจากประเทศของตนไปยังประเทศอื่น สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ 4 อนุญาตให้สายการบินขนส่งผู้โดยสารและสินค้าจากประเทศอื่นไปยังประเทศของตน สิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ 5 อนุญาตให้สายการบินขนส่งผู้โดยสารและสินค้าจากประเทศคู่ตกลงเพื่อไปยังประเทศที่สามในอาณาเขตของตน

²ทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะไม่หารือเกี่ยวกับสิทธิรับขนการจราจรเสรีภาพที่ 5 ในการเจรจาครั้งนี้

³เช่น สายการบิน ซาอุดีอาระเบียแอร์ไลน์ส์ ทำการบินจากกรุงเจดดาห์ มายังกรุงเทพมหานคร (ซึ่งเป็นบริการระหว่างประเทศ) ซาอุดีอาระเบียแอร์ไลน์ส์ อาจทำการบินโดยใช้ชื่อเที่ยวบินร่วมกับสายการบินไทยจากกรุงเทพมหานครไปยังจังหวัดภูเก็ต (เส้นทางบินภายในประเทศ) ได้